

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОГРАМА "НОВЕ ПРАВОСУДДЯ"

**ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА**

Звіт за результатами реалізації проекту "Зручний суд"

грудень 2019

Цей звіт підготовлено Громадською організацією «Центр демократії та верховенства права» в рамках реалізації грантового проекту «Зручний суд», який здійснюється за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя. Погляди авторів, викладені у цьому звіті, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку або уряду Сполучених Штатів Америки.

Зміст

Вступ	4
Етап 1. Моніторинг інформаційного забезпечення приміщень місцевих судів м. Києва	7
Етап 2 . Розробка текстового наповнення інформаційного забезпечення приміщень судів	8
Етап 3. Розробка макетів інформаційного забезпечення приміщень судів	11
Висновок	12
Про Програму USAID “Нове правосуддя”	13
Про ГО “Центр демократії та верховенства права”	13
Додаток 1 Зразки макетів інформаційних матеріалів	14
• Приклади макетів інформаційних матеріалів, рекомендованих до друку у розмірі А1 в двох кольорових рішеннях	14
• Приклади макетів інформаційних матеріалів, рекомендованих до друку у розмірі А4 в двох кольорових рішеннях	20
• Приклади макетів інформаційних матеріалів, рекомендованих до друку у форматі буклетів у двох кольорових рішеннях	45

Над звітом працювали:

Людмила Слива, Центр демократії та верховенства права

Іван П'ятак, Центр демократії та верховенства права

Христина Бохна, Центр демократії та верховенства права

Автори висловлюють подяку:

Ткачук Тетяні
Шокало Костянтину
Мазурку Дмитру

Вступ

У звітні Європейської комісії з питань ефективності правосуддя Ради Європи (CEPEJ) «Системи правосуддя у Європі: ефективність та якість правосуддя – 2018 рік» щодо оцінки функціонування судових систем у 45 державах-членах наголошується, що зрозумілість і доступність судових процедур значною мірою впливають на підвищення рівня довіри громадян до судової системи в цілому.

У 2015 році, за підтримки Проекту USAID «Справедливе правосуддя», Радою суддів була затверджена **система оцінювання роботи суду**. Серед критеріїв, що впливають на формування оцінки відвідувачами суду, є повнота та зрозумілість інформації, що надається у приміщенні суду.

В жовтні 2018 року, Радою суддів України було прийнято рішення № 72 на підтримку концепції проекту «Зручний суд», що спрямований на підвищення інформаційної доступності судів для громадян.

Очікується, що впровадження цього проекту буде сприяти забезпеченню передбачуваності інформаційного забезпечення судів, координації роботи органів судового адміністрування в усіх регіонах України та підвищить рівень доступності правосуддя для громадян.

Про проект “Зручний суд”

Реалізація проекту відбувалася у три етапи: моніторинг інформаційного забезпечення приміщень судів м. Києва, розробка текстового наповнення інформаційного забезпечення приміщень судів та розробка макетів інформаційного забезпечення приміщень судів.

Етап 1. Проведення моніторингу інформаційного забезпечення приміщень судів м. Києва

В рамках проекту було здійснено аналіз інформаційного забезпечення судів першої інстанції м. Києва для виокремлення існуючих найкращих зразків інформаційних матеріалів та розробки на їх базі стандартних за змістом та оформленням інформаційних матеріалів для розміщення у приміщеннях всіх судів.

Етап 2. Розробка текстового наповнення інформаційного забезпечення приміщень судів

За результатами моніторингу було виявлено, що частина важливої інформації для громадян (наприклад, про виконання судового рішення або про порядок апеляційного оскарження) відсутня в приміщеннях судів. Для реалізації проекту була створена Робоча група, до складу якої увійшли представники: Ради суддів України, ГО «Центру демократії та верховенства права», Територіального управління Державної судової адміністрації в м. Києві, пілотних судів (Голосіївського, Святошинського та Деснянського районних судів м. Києва), а також представники Програми USAID “Нове правосуддя”.

Робочою групою був напрацьований перелік необхідних інформаційних матеріалів та їх текстове наповнення для розміщення на інформаційних стендах у приміщеннях судів. З огляду на подальше практичне застосування розроблених макетів, при їх підготовці враховувалась обмеженість простору в приміщеннях судів.

Етап 3. Розробка макетів інформаційного забезпечення приміщень судів

Після узгодження текстів інформаційних матеріалів, їх було графічно оформлено дизайнером з тим, щоб важлива для відвідувачів суду інформація була відображена у зручній та легкій для сприйняття формі.

Так, було розроблено макети наступних інформаційних матеріалів для друку та розміщення на веб-сайтах судів¹:

Плакати (рекомендований формат А1-А2):

1. Організація роботи суду
2. Подання позовної заяви
3. Судовий збір
4. Права учасників судового процесу + Виконання судового рішення
5. Правила поведінки в залі судових засідань
6. Безоплатна правова допомога

Буклети (рекомендований формат А4 з двома фальцами):

1. Вирішення спору в процесі медіації
2. Протидія домашньому насильству
3. Суд за участі присяжних
4. Досудова пробація

Корисна інформація (рекомендований формат А4):

1. Визначення територіальної підсудності цивільних та адміністративних справ
2. Особи, звільнені від сплати судового збору
3. Відстрочення, розстрочення, зменшення та звільнення від сплати судового збору
4. Ставки судового збору
5. Внесення та повернення застави
6. Підготовка заяви про усунення недоліків
7. Підготовка позовної заяви у цивільній справі
8. Підготовка апеляційної скарги у цивільній справі

Зразки процесуальних заяв (рекомендований формат А4):

1. Заява про ознайомлення з матеріалами справи
2. Заява про видачу копії рішення суду
3. Заява про видачу виконавчого листа
4. Заява про підтвердження внесення застави
5. Заява про повернення внесення застави
6. Заява про повернення судового збору
7. Заява про повернення помилково сплаченого судового збору
8. Заява про розстрочення/ відстрочення сплати судового збору
9. Заява про усунення недоліків у позовній заяві

Зазначені матеріали у стислому вигляді та у доступній формі інформують громадян про основні послуги, які надаються судами та організаціями, дотичними до системи правосуддя, а також містять QR-коди, посилання на відповідні веб-сайти та номери телефонів, за якими громадяни зможуть дізнатися більше інформації щодо зазначених питань. Редагування зазначених матеріалів, у випадку законодавчих змін чи необхідності оновити якісь секції, рекомендується здійснювати у програмах Adobe Illustrator (файли формату .ai) та Adobe InDesign (файли формату .indd).

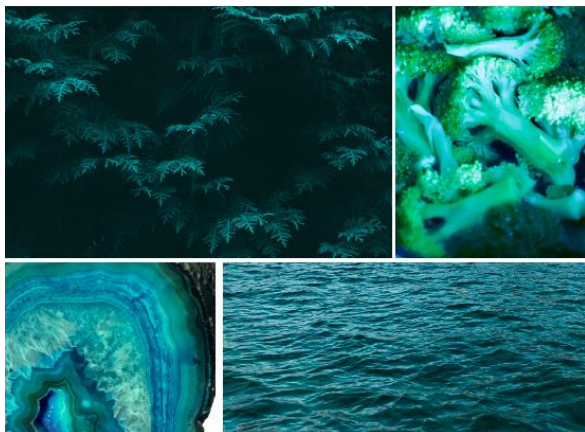
В контексті візуалізації матеріалу надзвичайно важливо було також підібрати такі кольори та шрифти, що були б комфортними для сприйняття. Головними проблемами дизайну інформаційних матеріалів у судах наразі є відсутність контрасту та ієрархії у макеті сторінки; неоднорідність типографії (непослідовне форматування).

¹ Макети інформаційних матеріалів доступні в електронному вигляді за посиланням https://drive.google.com/open?id=1_Gsff9KhmtZZPmrobMDdo9--ZIB6K9k6

З огляду на це, Робочою групою було прийнято рішення зупинитись на двох кольорах: рудувато-коричневий (рис.1) та зелена сосна (рис.2).

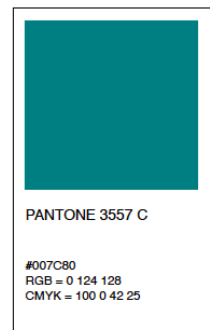

Рис.1 Запропонований колір рудувато-коричневий.

Колір:

Б. Зелена сосна

спокійний, свіжий
#довіра #стабільність

Рис.2 Запропонований колір зелена сосна.

Окрема увага в ході реалізації етапу візуалізації інформаційних матеріалів була приділена також шрифтам. Було вирішено, що в подальшому для інформаційних матеріалів слід використовувати шрифт Georgia (рис.3). Його переваги: перехідна антиква. Це універсальний безкоштовний системний шрифт з засічками, що полегшує читабельність (великий зріст рядкових літер). Великий контраст між Bold та Regular накресленнями. Буде легкий в подальшому використанні державними органами, адже його не треба завантажувати та встановлювати (він є в кожному Windows, а також macOS).

Далі - детальний огляд реалізації кожного з етапів проекту "Зручний суд".

Етап 1. Моніторинг інформаційного забезпечення приміщень судів м. Києва

Під час здійснення моніторингу моніторами було відвідано 12 судів першої інстанції м. Києва. Так, протягом серпня-вересня 2019 року, відповідно до розробленої експертами ГО «Центр демократії та верховенства права» методології², моніторами проекту було відвідано **п'ятнадцять приміщень судів першої інстанції** загальної, господарської та адміністративної юрисдикції. Оцінка інформаційного забезпечення здійснювалася шляхом оцінки п'яти блоків інформації, що були поділені у розрізі їхнього змістовного наповнення.

Основні рекомендації щодо підвищення якості інформаційного забезпечення приміщень місцевих судів м. Києва

За результатами здійсненого моніторингу для покращення якості інформаційного забезпечення приміщень місцевих судів було рекомендовано:

1. Виробити уніфіковані для всіх місцевих судів стандарти та вимоги щодо змісту інформації, яка має бути розміщена в приміщенні суду.
2. Розміщувати інформацію однієї тематики в одному місці.
3. Забезпечити відповідність заголовку інформаційного стенду змісту інформації, яка на ньому розміщена.
4. Здійснити структурування, спрощення та візуалізацію інформації для розуміння її відвідувачами судів, які не мають юридичної освіти (юридичного досвіду).
5. Забезпечити наявність у приміщеннях судів актуальних зразків типових заяв та клопотань як у паперовому, так і в електронному форматі.
6. Слідкувати за актуальністю інформації та в разі потреби оновлювати її.
7. Уникати розміщення інформації у вигляді роздруківок із нормативно-правових актів. Адаптувати тексти з нормативно-правових актів з наданням практичних прикладів з тим, щоб їх могли зрозуміти громадяни які не мають юридичної освіти (юридичного досвіду).
8. Розміщувати інформацію, яка може бути корисною для громадян у контексті вирішення спорів (інформація про медіацію, безоплатну правову допомогу, тощо).

² Зі звітом за результатами моніторингу інформаційного забезпечення приміщень судів м. Києва можна ознайомитись на сайті Центру демократії та верховенства права. <https://cedem.org.ua/library/>

Етап 2 . Розробка текстового наповнення інформаційного забезпечення приміщень судів

Зафіксовані за результатами моніторингу найкращі практики інформаційного забезпечення приміщень судів та виявлені проблеми були враховані Робочою групою при розробці текстів інформаційних матеріалів. Розроблені в рамках проекту макети інформаційних матеріалів є результатом плідної співпраці представників громадянського суспільства та судової влади. Тематика розроблених інформаційних матеріалів стосується наступних блоків:

- Інформаційне забезпечення щодо прав учасників судового процесу

ПРАВА УЧАСНИКІВ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ

Як учасник справи, Ви маєте право:

- ознайомлюватися з матеріалами справи, протоколом (журналом) судового засідання, записом судового засідання технічними засобами, а також робити з них витяги, копії
- брати участь у судових засіданнях
- заявляти скарги (скаду суду)
- подавати заяви, клопотання, докази, заперечення, письмові зауваження з приводу неправомірності чи некомпетентності (журналу) судового засідання
- одолювати копії судових рішень
- оскаржувати судові рішення у апеляційному та касаційному порядку

Як учасник судового процесу, Ви маєте право:

- надавати свої пояснення суду
- подавати заяви, заявляти усіх та письмово клопотань та заперечувати проти заяв, клопотань, доказів і висновків інших осіб
- наводити свідчення, фіксування щодо питань, які виникають під час судового розгляду
- ставити питання сторонам, виходячи з участі в справі, а також свідкам, експертам, спеціалістам

Ви можете отримати роз'яснення про Ваші права у судовому процесі від адвоката при отриманні правової допомоги та від судді під час судового засідання у Вашій справі.

Ви також можете ознайомитись в Інформаційно-процесуальному кабінеті, що є в відкритому доступі на сайті Верховної Ради України

<https://www.rada.gov.ua>

В разі ненавданні поведінки судді під час судового засідання або інших порушень Ви можете звернутись до Вищої ради правосуддя із дисциплінарною скаргою на суддю. Зразок дисциплінарної скарги за посиланням: <https://www.rada.gov.ua/documents/14846>
<https://www.rada.gov.ua/documents/14846>
<https://www.rada.gov.ua/documents/14846>

або в Інформаційну збірку в суді.
Телефонна "гаряча лінія" Вищої ради правосуддя

(044) 481-06-26

вул. Студентська, 12-а, м. Київ, 04050.

Ви також можете скористатись безоплатною правовою допомогою. З інформацією щодо можливості і порядку її отримання Ви можете ознайомитись на сторінці "Безоплатна правова допомога" або за посиланням: <https://www.justice.gov.ua>

Також Ви можете скористатись професійною правовою допомогою, обравши собі адвоката у реєстрі адвокатів за посиланням: <https://reestr.rada.gov.ua/>

Важлива інформація

- Для доступу до приміщення суду ввізьміть із собою документ, що посвідчує Вашу особу (наприклад, паспорт).
- Подання позовних заяв, клопотань, доказів, скарг, письмових зауважень та будь-яких інших документів, а також ознайомлення з матеріалами справи, отримання копії судового рішення/виконавчого листа здійснюється через загальну канцелярію суду (кабінет №110, 1 поверх).

вул. Полковника Логотка, 14-А, м. Київ.

Заяву про ознайомлення з матеріалами справи, видачу копії судового рішення чи виконавчого листа та інструкції щодо їх заповнення знаходяться під цим стендом або на сайті суду

<https://rda.ki.mart.gov.ua/uk/2501>

Ознайомитись із текстом рішення суду Ви також можете в Єдиному державному реєстрі судових рішень за посиланням: <http://www.reestr.rada.gov.ua/>

Основною метою інформаційних матеріалів даного блоку є надання громадянам загального розуміння їх прав як сторони у справі та як учасника судового процесу. Окрема увага приділена роз'ясненню того, як громадянину реалізувати зазначені права: які документи з собою мати, до кого та яких кабінетів звертатись.

Логічним доповненням до зазначеного інформаційного матеріалу є розроблені покрокові інструкції та зразки відповідних заяв. Так, у рамках цього блоку було розроблено зразок заяви про ознайомлення з матеріалами справи, зразок заяви про видачу копії судового рішення та зразок заяви про видачу виконавчого листа.

- Інформаційне забезпечення щодо подання позовної заяви та апеляційної скарги

Для того, щоб мінімізувати допущення помилок під час підготовки та оформлення позовної заяви, запропоновано розміщувати у судах детальну інформацію, свого роду "чек-лист", з яким громадяни матимуть змогу звіритись перед поданням позовної заяви до суду.

Запропоновано також розміщувати й таку корисну інформацію: таблиця визначення підсудності, оформлення позовної заяви; інформація щодо виправлення недоліків в позовній заяві з покроковою інструкцією із її оформлення; зразок заяви про усунення недоліків. Зважаючи, що апеляційні скарги подаються через суди першої інстанції, варто також розміщувати в судах й інформацію щодо порядку подання апеляційної скарги.

ПОДАВАННЯ ПОЗОВНОЇ ЗАЯВИ

1

Визначте, до якого суду слід подати позовну заяву

Скористайтесь таблицею визначення територіальної підсудності в Інформаційну збірку в суді або на вебпорталі Єдиного реєстру судових рішень

<https://reestr.rada.gov.ua/>

у реєстрі Верховної Ради України

2

Підготуйте позовну заяву, відповідно до вимог законодавства

Ви можете скористатись професійною правовою допомогою, обравши собі адвоката у реєстрі адвокатів за посиланням: <https://reestr.rada.gov.ua/>

або ознайомитись із інформацією щодо підготовки позовної заяви в Інформаційну збірку в суді та на сайті суду: <https://rda.ki.mart.gov.ua/uk/2501>

3

Складіть судовий збір за подання позовної заяви

Детальні вимоги про суму судового збору мають розбиті на сторінці "Судовий збір" або на сайті судової влади України

<https://www.rada.gov.ua/documents/14846>

у реєстрі Верховної Ради України

або в Інформаційну збірку в суді. У разі відсутності на сайті судової влади інформації про суму збору вказуйте її в позовній заяві та надіть відповідний документ.

4

Підготуйте документи, необхідні для подання позовної заяви

- Один примірник позовної заяви для суду
- Копія документа, на підставі якого подано позовну заяву (скаду Ви не зазначає в позовній заяві)
- Копії усіх доказів – документів, які підтверджують виконання Вами усіх вимог законів
- Копії позовної заяви та копії всіх документів, на додавання до неї, вказаних до кількості вказаної в третій часті

5

Подати позовну заяву з додатками до суду

ПОДАТИ ЧЕРЕЗ ЗАГАЛЬНУ КАНЦЕЛЯРІЮ СУДУ

- Забрати із собою документ, що посвідчує Вашу особу (паспорт, паспорт)
- Копії, додаткову копію позовної заяви для подання виконавчого листа

Забрати у суду, якщо розподілені: Ваші докази, будь-які матеріали, які підтверджують виконання Вами всіх вимог законів

або в Інформаційну збірку в суді. У разі відсутності на сайті судової влади інформації про суму збору вказуйте її в позовній заяві та надіть відповідний документ.

АБО

НАДІСЛАТИ ПОШТОЮ

- Віднести до суду документи розподілені на відповідні частини про вчинення та заповнення виконавчого листа в адресі: 01222, м. Київ, вул. Полковника Логотка, 14-а.
- Зібрати у себе примірник списку доказів в адресі: Верховної Ради України, м. Київ, вул. Банковська, 2/а

6

Звернутись за інформацією щодо Вашої позовної заяви

Звернутись за інформацією по телефону (044) 547-48-73 або в кабінеті Кабінету Контактності Єдиного реєстру судових рішень

- отримати та забрати скаду, інше рішення позовної заяви;
- навести Ваші скарги/заяви;
- інформаційні кади надіслані позовниками за Вами/позовні рішення та документи судового засідання у Вашій справі.

Важку інформацію Ви можете отримати ознайомившись на сайті суду за посиланням: <https://rda.ki.mart.gov.ua/uk/2501>

Інформаційне забезпечення щодо здійснення передбачених законом платежів

Розміщення виключно витягу із Закону України “Про судовий збір” є недостатнім, тому було запропоновано розмістити в приміщеннях судів інформацію щодо сплати судового збору доступною мовою із зазначенням варіантів та порядку його сплати.

Щодо зазначення ставок судового збору, було прийнято рішення перейти на найкращі практики, що вже існують в окремих судах, що було виявлено в ході проведеного моніторингу, а саме - зазначати обраховану суму ставок судового збору станом на 1 січня поточного року.

В рамках проекту запропоновано в приміщеннях судів надавати інформацію щодо осіб, які звільнені від сплати судового збору та тих, хто мають право на його відстрочення/розстрочення, а також щодо повернення сплаченого судового збору із зразком відповідних заяв.

The infographic titled 'СУДОВИЙ ЗБІР' (Court Fee) provides detailed information for citizens. It includes sections for: 'Судовий збір сплачується за:' (Court fee is paid for...), 'Відстрочення/розстрочення/зачекувальність від сплати судового збору' (Deferral/delay/extension from paying court fees), 'Сплата судового збору' (Payment of court fees), 'Зверніть увагу' (Attention), and 'Якщо Ви помилилися сплатити судовий збір' (If you have paid the court fee incorrectly). It lists specific addresses for courts, phone numbers, and websites, and provides step-by-step instructions on how to handle mistakes.

Інформаційне забезпечення корисною інформацією

На нашу думку надзвичайно важливо надавати в приміщенні суду корисну дотичну до здійснення правосуддя інформацію для підвищення загальної обізнаності громадян про їх права, обов'язки та можливості в контексті вирішення спорів.

Для формування культури досудового вирішення спорів та, у перспективі, зменшення навантаження на суди, ми пропонуємо до розміщення в приміщеннях судів інформації про медіацію, а для сприяння формуванню у суспільстві розуміння важливості ролі присяжних у здійсненні правосуддя – інформацію про суд присяжних.

Надзвичайно важливо сприяти зниженню рівня домашнього насильства в Україні, зокрема і через інформування громадян щодо тих органів, куди можна звернутись за допомогою, одним із яких є суд. Саме тому було розроблено буклет із інформацією щодо протидії домашньому насильству для розміщення в приміщеннях судів.

Також в рамках проекту Зручний суд розроблено та запропоновано до розміщення ознайомчу інформацію про досудову пробацію.

The infographic titled 'БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА' (Free Legal Aid) provides information on where to apply for free legal aid, the conditions for receiving it, and the required documents. It includes contact information for the National Center for Free Legal Aid (National Council for Human Rights) located at 311, K. Kib, Bulvar Verkhnyy Ryn 311. It also provides a website link and a QR code for more information.

Для підтримки найменш захищених верств населення, що звертаються до суду, доцільно також надати детальну інформацію про можливість використання безоплатної правової допомоги. З огляду на це в рамках проекту також були розроблені відповідні інформаційні матеріали із зазначенням переліку осіб, що мають право на таку допомогу та адрес відповідних центрів БПД для отримання більш детальної інформації.

Також важливо пам'ятати, що ухвалення судового рішення у справі - це лише перший крок до відновлення порушених прав. Важливо також, щоб це рішення було виконано належним чином. Саме тому громадянам важливо розуміти яким чином відбувається процес виконання рішення суду та які права вони мають у зв'язку із цим. Зазначена інформація із контактами уповноважених органів була запропонована до розміщення у приміщеннях судів.

- Інформаційне забезпечення щодо організації роботи суду

За результатом проведеного моніторингу було виявлено, що здебільшого в приміщеннях судів розміщують інформацію про керівництво суду із зазначенням годин для прийому громадян, однак відсутня інформація до кого звертатися за вирішенням окремих питань. Саме тому командою проекту було розроблено плакат із детальною інформацією про організації роботи суду, із зазначенням годин роботи та прийому громадян всіх структурних одиниць суду (канцелярії, архів тощо).

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ДЕСНЯНСЬКОГО РАЙОННОГО СУДУ МІСТА КИЄВА

1 Розклад роботи суду

Загальна канцелярія суду	☎ кабінет 101-0 (044) 547-83-73	пн-пт 09:00 - 13:00 13:45 - 18:00	1) приймання поданих заяв, клопотань, допитів, скарг; 2) надання загальної інформації щодо процедури надання послуг у приміщенні суду;
Цивільна канцелярія	☎ кабінет 101-6 (044) 547-04-23	пн 15:00 - 18:00 вт 08:00 - 11:00 09:00 - 11:00	1) надання інформації щодо цивільних і адміністративних справ; 2) ознайомлення з матеріалами цивільних та адміністративних справ (за винятком справ, які передачі до архіву); 3) ведення судових рішень, виконання запитів по цивільним та адміністративним справам (за винятком справ, які передачі до архіву);
Кримінальна канцелярія	☎ кабінет 101-3 (044)547-37-27	пн 15:00 - 18:00 вт 15:00 - 18:00 сб 09:00 - 11:00	1) надання інформації по кримінальних справах; 2) ознайомлення з матеріалами кримінальних справ (за винятком справ, які передачі до архіву); 3) ведення судових рішень по кримінальних справах про адміністративне правопорушення;
Канцелярія по справах про адміністративне правопорушення	☎ кабінет 101-0 (044) 547-81-73	пн 09:00 - 13:00 13:45 - 17:00 вт 10:00 - 13:00 13:45 - 17:00	1) надання інформації по справах про адміністративне правопорушення; 2) ознайомлення з матеріалами справ про адміністративне правопорушення (за винятком справ, які передачі до архіву); 3) ведення судових рішень по справах про адміністративне правопорушення;
Архів	☎ кабінет 101-2	пн 14:30 - 18:00	1) ознайомлення з матеріалами справ, які передачі до архіву; 2) ведення судових рішень по справах, які передачі до архіву.

2 За отриманням коментарів та погодженням звітів по із керівництвом суду та суддями-співкерівани слід звертатися до

Пос-секретарі Деснянського районного суду Мисюк Вікторія Олександрівна	☎ кабінет 101-0 (096) 294 84 40	е-мэйл: vmisjuk@pki.gov.ua
Вартоглядна особа за повноваженнями виконання рішень: Просвіта Галина Михайлівна	☎ кабінет 101-0 (096) 294 84 40	е-мэйл: galina.prosveta@pki.gov.ua
Судді-співкерівани: Бабос Валерія Валеріївна, Гладченко Катерина Валеріївна	☎ кабінет 101-0 (096) 294 84 40	е-мэйл: valeriya.babos@pki.gov.ua , katerina.gladchenko@pki.gov.ua
Пос-секретарі суду: Мисюк Вікторія Олександрівна	☎ кабінет 101-0 (096) 294 84 40	е-мэйл: vmisjuk@pki.gov.ua

3 Судді приймають громадян на виходу

Прийом громадян здійснюється керівництвом суду без попереднього запису у порядку черги.

Голова суду Лобанов Володимир Васильович	☎ кабінет 101-2 (044) 547-83-02	третього тижня кожного місяця 09:30 - 11:00
Заступник Голови суду Лисовська Олена Володимирівна	☎ кабінет 101-0 (044) 547-83-01	першого тижня кожного місяця 09:30 - 11:00
Заступник Голови суду Кабайлова Лариса Михайлівна	☎ кабінет 101-7 (044) 548-83-10	другого тижня кожного місяця 09:30 - 11:00
Керівник відділу суду Зубич Лариса Володимирівна	☎ кабінет 101-6 (044) 524-00-99	щовторга 14:30 - 17:00
Заступник керівника відділу суду Лещук Ганна Михайлівна	☎ кабінет 101-6 (044) 524-00-99	щовторга 14:30 - 17:00

Детальніше - на сайті суду: www.pki.gov.ua

Окрему увагу слід приділити інформації щодо правил поведінки в суді для розміщення в залах судових засідань.

Етап 3. Розробка макетів інформаційного забезпечення приміщень судів

Враховуючи великий об'єм інформації та просторові обмеження приміщень судів, Робочою групою спільно з професійним дизайнером було вирішено викладати інформацію в різних форматах – плакати, буклети, зразки заяв та інструкції.

Інформаційні плакати (рекомендований розмір А1-А2) будуть містити інформацію про: організацію роботи суду, подання позовної заяви, права учасників судового процесу, виконання судового рішення, безоплатну правову допомогу. Ці плакати запропоновано в подальшому розміщувати на інформаційних стендах у зручному та доступному для відвідувачів місці. Також запропоновано у рекомендованому розмірі А3 розміщувати інформацію щодо правил поведінки в судовому процесі у кожному залі судових засідань.

Інформацію, що є корисною для відвідувачів суду в контексті вирішення спорів та захисту їхніх прав, запропоновано розміщувати у вигляді *буклетів* на спеціальних інформаційних стійках.

Що ж до інформації, яка є помічною до плакатів, а також зразки відповідних заяв, Робочою групою запропоновано розміщувати у *вигляді перекидних книг формату А4*, розміщених у зручному та доступному для відвідувачів місці (наприклад, біля столів, передбачених для заповнення відповідних документів громадянами).

Розроблені макети інформаційних матеріалів стали також предметом обговорення на презентації, що була проведена **18 грудня 2019 року** у приміщенні правового клубу Pravocator. В презентації взяли участь заступниця керівника програми USAID “Нове правосуддя” Наталія Петрова, заступник голови Ради суддів України Вадим Бутенко,

директор Центру демократії та верховенства права Тарас Шевченко, заступник Голови Державної судової адміністрації Сергій Чорнуцький, заступниця голови ТУ ДСА в м. Києві Наталія Чумак, юрист Центру демократії та верховенства права Іван П'ятак, а також представники пілотних судів: Вікторія Москович та Артем Щербак.

Серед учасників заходу також були представники Прес-центру судової влади, Координаційного центру з надання безоплатної вторинної допомоги та представники районних

судів м. Києва.

*“Для нас важливо підтримувати громадянське суспільство у просуванні судової реформи в Україні. Реалізація цього проекту насправді є чудовою ілюстрацією того, як ефективно може співпрацювати громадянське суспільство із судовою владою. В першу чергу, ця ініціатива про права людини та доступне правосуддя”, – зазначила **Наталія Петрова**, заступниця керівника Програми USAID “Нове правосуддя”.*

“Ми здійснили надзвичайно великий обсяг роботи протягом цього проекту. Загальна ідея інформаційної навігації – запропонувати певні єдині стандарти для всіх. У мене є мрія, щоб в майбутньому співпраця й діалог між громадськістю та судами була лише в такій площині”, – підкреслив Вадим Бутенко, заступник голови Ради Суддів України.

Висновок

У рамках проекту було розроблено 19 макетів інформаційних матеріалів у двох кольорах: «зелена сосна» та «рудувато-коричневий». Три комплекти (плакати, буклети та додаткові матеріали) вже були специфіковані для трьох пілотних судів: Голосіївського, Святошинського та Деснянського районних судів м. Києва. Також були розроблені універсальні макети з пропусками у відповідних місцях, щоб інші суди мали можливість заповнити їх своїми даними.

Очікується, що розроблені в рамках реалізації проекту макети стануть предметом розгляду на засіданні Ради суддів України та затверджені як рекомендовані для всіх судів України. Також зазначені інформаційні матеріали планується до розміщення в тому числі і на сайтах судів.

Очікується, що в подальшому інформаційні матеріали будуть надруковані та розміщені на інформаційних стендах у пілотних судах для отримання зворотнього зв'язку від відвідувачів суду з тим, щоб оцінити їх ефективність та внести відповідні зміни. Після цього очікується, що розроблені макети, за умови схвалення Радою суддів України, будуть використовуватись у всіх судах першої інстанції.

Про Програму USAID “Нове правосуддя”

Про програму

Програма реформування сектору юстиції «Нове правосуддя» Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) працює в Україні з жовтня 2016 року.

Мета програми – надання підтримки судовій владі, Уряду, Парламенту, адвокатській спільноті, правничим школам, громадянському суспільству, ЗМІ та громадянам у створенні умов для функціонування незалежної, підзвітної, прозорої та ефективної системи правосуддя, яка забезпечує верховенство права, та у боротьбі з корупцією.

Програма USAID «Нове правосуддя» ґрунтує свою діяльність на здобутках попередніх проектів USAID «Україна: верховенство права» й «Справедливе правосуддя» та використовує їх досягнення для координації тісної співпраці з українськими партнерами, проектами USAID та Уряду США й іншими проектами міжнародних донорських організацій в Україні.

Місія програми

Сприяти демократичному та економічному розвитку України, надаючи допомогу в становленні справедливої, незалежної, прозорої та відповідальної судової системи.

Бачення програми

Ми працюємо заради утвердження в Україні незалежної, очолюваної ефективними лідерами судової влади, якій довіряє українське суспільство.

Програма «Нове правосуддя» зосереджує роботу на п'яти основних завданнях:

- Зміцнення суддівської незалежності та самоврядування;
- Підвищення підзвітності та прозорості судової влади;
- Сприяння вдосконаленню судового адміністрування;
- Підвищення якості правничої освіти з метою покращення професійної підготовки кадрів для судової системи;
- Розширення можливості доступу до правосуддя та захисту прав людини.

Детальнішу інформацію про програму можна отримати за телефоном +38 (044) 581-3303, на вебсайті www.newjustice.org.ua або на сторінці у Фейсбук: [fb.com/usaid.newjustice](https://www.facebook.com/usaid.newjustice).

Про ГО “Центр демократії та верховенства права”

Центр демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ) – громадська організація, заснована українськими юристами у 2005 році. Місією ЦЕДЕМ є сприяти розвитку суспільства активних та відповідальних громадян.

ЦЕДЕМ працює у сферах аналітики та адвокації, спрямовуючи свої зусилля на побудову правової держави, розвиток якісних та незалежних медіа, підтримку громадських платформ і рухів.

Втілюючи свою місію ЦЕДЕМ сконцентрував свою роботу у трьох напрямках: утвердження верховенства права; розвиток незалежних медіа; посилення ролі громадянського суспільства

ЦЕДЕМ є засновником та активним учасником таких важливих ініціатив як Рух Чесно, Реанімаційний пакет реформ, Незалежна медійна рада, Кампанія "За безпечні дороги", Рух Стоп Цензури, Міжнародна школа медіа права та інші.

Додаток 1 Зразки макетів інформаційних матеріалів

- Приклади макетів інформаційних матеріалів, рекомендованих до друку у розмірі А1 в двох кольорових рішеннях

ПОДАННЯ ПОЗОВНОЇ ЗАЯВИ

1 Визначте, до якого суду слід подати позовну заяву

Скористайтеся таблицею визначення територіальної підсудності в інформаційному збірнику в суді або на веб-порталі судової влади

court.gov.ua у розділі «Громадянам».

2 Підготуйте позовну заяву, відповідно до вимог законодавства

Ви можете скористатися професійною правничою допомогою адвокатів, обравши собі адвоката у реєстрі за посиланням:

<https://erav.unba.org.ua/>

або ознайомтеся із інформацією щодо підготовки позовної заяви в інформаційному збірнику в суді та на сайті суду:

<https://>

3 Сплатіть судовий збір за подання позовної заяви

Детальну інформацію про сплату судового збору можна знайти на стенді "Судовий збір" або на сайті судової влади України

court.gov.ua у розділі «Справи».

Перед сплатою судового збору перевірте чи не є Ви особою, яка звільнена від сплати судового збору. Ця інформація доступна на сайті суду

<https://>

та в інформаційному збірнику в суді. У разі звільнення від сплати судового збору вкажіть про це у позовній заяві та надайте підтвердуючі документи.

4 Підготуйте документи, необхідні для подання позовної заяви

- 1) Один примірник позовної заяви для суду;
- 2) Оригінал документу, що підтверджує сплату судового збору (якщо Ви не звільнені від його сплати);
- 3) Копії усіх додатків – документів, які підтверджують написане Вами у позовній заяві;
- 4) Копії позовної заяви та копії всіх документів, що додаються до неї, відповідно до кількості відповідачів і третіх осіб.

5 Подайте позовну заяву з додатками до суду

ПОДАТИ ЧЕРЕЗ ЗАГАЛЬНУ КАНЦЕЛЯРІЮ СУДУ

- 1) візьміть із собою документ, що посвідчує Вашу особу (наприклад, паспорт);
- 2) зробіть додаткову копію позовної заяви для проставлення канцелярією відмітки про прийняття позовної заяви

Зверніть увагу! Суддя, який розглядатиме Ваш позов, буде визначений автоматизованою системою документообігу суду (Ви не можете обрати суддю самостійно).

АБО

НАДІСЛАТИ ПОШТОЮ

- 1) відправте до суду документи рекомендованим листом із повідомленням про вручення та заповненням описом документів за адресою:

<https://>

- 2) зберігайте у себе примірник опису документів з відміткою поштового відділення, квитанцією про оплату поштового відправлення та повідомлення про вручення Вашого листа суду, що надійде пізніше.

6 Звертайтеся за інформацією щодо Вашої позовної заяви

Зателефонуйте за номером телефону

або за номером Єдиного Контакт-центру судової влади України

0-800-501-492 (безкоштовно), щоб дізнатись:

- прізвища та ініціали судді, якому передано Вашу позовну заяву;
- номер Вашої судової справи;
- інформацію щодо відкриття провадження за Вашою позовною заявою та дату судового засідання у Вашій справі.

Вказану інформацію Ви можете також отримати самостійно на сайті суду за посиланням:

<https://>

СУДОВИЙ ЗБІР

Судовий збір сплачується за:

- подання заяв та скарг до суду
- видачу судових документів
- ухвалення окремих судових рішень

Судовий збір вилучається до складу судових витрат та у разі задоволення Вашого позову стагується з відповідача на Вашу користь.

Звільнення (відстрочення, розстрочення, зменшення) від сплати судового збору

Враховуючи Ваш майновий стан, суд може своєю ухвалою за Вашим клопотанням відстрочити (розстрочити, зменшити, звільнити) сплату судового збору. З переліком категорій осіб, які мають на це право, а також із зразком відповідного клопотання до суду, Ви можете ознайомитися на сайті судової влади України

court.gov.ua у розділі «Громадянам» або в інформаційному збірнику в суді.

Сплата судового збору

Сплатити збір в банку за відповідними реквізитами.

АБО

Сформуйте квитанцію на сплату збору в банку.

https://_____

АБО

Сплатити збір з власного банківського рахунку за відповідними реквізитами.

АБО

Сплатити збір на сайті суду

https://_____

у розділі «Громадянам» – «Судовий збір».

Реквізити для сплати судового збору

Отримувач коштів

Код отримувача (код за ЄДРПОУ)

Банк отримувача

Код банку отримувача (МФО)

Рахунок отримувача

Код класифікації доходів бюджету 22030101

Призначення платежу *1011 (код клієнта за ЄДРПОУ для юридичних осіб (доповнюється зліва нулями до восьми цифр, якщо значущий цифр менше 8), реєстраційний номер облікової картки платника податків – фізичної особи (завжди має 10 цифр) або серія та номер паспорта громадянина України, в разі якщо платник через свої релігійні переконання відмовився від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та поціноване про це відповідний орган Міністерства доходів і зборів України і має відповідну відмітку у паспорті); Судовий збір, за позовом _____ (ПІБ чи назва установи, організації позивача), _____ суд (назва суду, де розглядається справа).

Також Ви можете віднайти необхідну інформацію на сайті суду

https://_____

Визначення розміру судового збору

Ставки судового збору визначені в Законі України «Про судовий збір»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>

Розмір судового збору можна розрахувати на веб-сайті суду

https://_____

у розділі «Громадянам» – «Судовий збір», або скориставшись інструкцією в інформаційному збірнику в суді.

Зверніть увагу

Перевіряйте правильність усіх платіжних реквізитів та графи «Призначення платежу».

При сплаті або формуванні квитанції он-лайн обов'язково заповнюйте графу «Призначення платежу» самостійно. Автоматичне заповнення цієї графи може призвести до помилок.

Приклади заповнення графи «Призначення платежу»:

• При поданні позову *101;2345786786; за позовом Петрова Петра Петровича до Сергієнка Сергія Сергієвича, _____ суд

• При отриманні копії рішення повторно *101;2345786786; за повторну видачу копії рішення від 12.08.2019 р. у справі 757/47586/19-ц, _____ суд

• При поданні апеляційної скарги *101;2345786786; апеляційною скаргою Петрова Петра Петровича, на рішення від 12.08.2019 р. у справі 757/47586/19-ц, _____ апеляційний суд

Ви маєте право клопотати про повернення судового збору у наступних випадках:

- 1) зменшення розміру позовних вимог;
- 2) внесення судового збору в більшому розмірі, ніж встановлено законом;
- 3) повернення заяви або скарги;
- 4) відмови у відкритті провадження у справі в суді першої інстанції, апеляційного та касаційного провадження у справі;
- 5) залишення заяви або скарги без розгляду;

крім випадків, якщо такі заяви або скарги залишені без розгляду у зв'язку:

- з повторним надрукуванням або залишенням позивачем судового засідання без поважних причин та неподання заяви про розгляд справи за його відсутності;
- неподання позивачем витребуваних судом матеріалів;
- за заявою позивача (клопотанням).

- 6) закриття (приминення) провадження у справі в суді першої, апеляційної та касаційної інстанції;

крім випадків, якщо провадження у справі закрито у зв'язку з відмовою позивача від позову, і така відмова визнана судом.

Якщо Ви помилково сплатили судовий збір або сплатили судовий збір і не зверталися з позовом до суду, то Ви маєте право на повернення сплачених коштів

1
2
3
4

1 Подайте заяву до загальної канцелярії суду про повернення помилково сплаченого судового збору. Зразок заяви міститься в інформаційному збірнику в суді та на сайті суду у розділі "Громадянам".

2 Додайте до заяви оригінал платіжного документу, який підтверджує сплату судового збору, а також копію паспорту та ідентифікаційного коду.

3 Отримайте нарочно або поштою подання на повернення помилково або надіру зарахованих до бюджету платежів.

4 Після отримання подання зверніться до органу Державної казначейської служби за місцем помилково зарахованого судового збору із заявою про повернення коштів з бюджету. До заяви додайте оригінал подання, а також оригінал або копію платіжного документу, який підтверджує сплату судового збору.

Повернення судового збору

1
2
3
4

1 Подайте до загальної канцелярії суду заяву про повернення судового збору. Зразок заяви міститься в інформаційному збірнику та на сайті суду у розділі "Громадянам".

2 Додайте до заяви документи, що підтверджують підстави для повернення судового збору, якщо такі документи відсутні в матеріалах справи.

3 З'явітьесь у судово засідання, призначене для розгляду Вашої справи. Про дату судового засідання Ви можете дізнатись у загальній канцелярії суду (кабінет №_____) або за номером телефону

☎ 0-800-501-492
Єдиний Контакт-центр судової влади України

4 Отримайте судово рішення про повернення судового збору та оригінал квитанції. Зверніться в них до органу казначейства, на рахунок якого сплачувався судовий збір.

Зразки відповідних заяв містяться в інформаційному збірнику в суді або на веб-сайті суду/порталі судової влади:

https://_____

Ця публікація стала можливою за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нові перспективи». Подяка автору, викладач у школі суботній, на обов'язкове використання логотипа Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Третьої Сторони США.

ПРАВА УЧАСНИКІВ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ

Як учасник справи, Ви маєте право:

- ознайомлюватися з матеріалами справи, протоколом (журналом) судового засідання, записом судового засідання технічними засобами, а також робити з них витяги, копії
- брати участь у судових засіданнях
- заявляти відвід судді (складу суду)
- подавати заяви, клопотання, докази, заперечення, письмові зауваження з приводу неправильності чи неповноти протоколу (журналу) судового засідання
- одержувати копії судових рішень
- оскаржувати судові рішення у апеляційному та касаційному порядку

Як учасник судового процесу, Ви маєте право:

- надавати свої пояснення суду
- подавати заяви, заявляти усні та письмові клопотання та заперечувати проти заяв, клопотань, доказів і вірзувань інших осіб
- наводити свої доводи, міркування щодо питань, які виникають під час судового розгляду
- ставити питання сторонам, іншим учасникам справи, а також свідкам, експертам, спеціалістам

Ви можете отримати роз'яснення про Ваші права у судовому процесі від адвоката при отриманні правової допомоги та від судді під час судового засідання у Вашій справі.

Ви також можете ознайомитися із інформацією про права учасника судового процесу у відповідному процесуальному кодексі, що є у відкритому доступі на сайті Верховної Ради України

<https://rada.gov.ua>

В разі неналежної поведінки судді під час судового засідання або інших порушень Ви можете звернутися до Вищої ради правосуддя із дисциплінарною скаргою на суддю. Зразок дисциплінарної скарги за посиланням

<https://hcj.gov.ua/pape/zrazky-dy-svynilnarnoyi-skar-nc-ty-zavay-shchynin-osumlovanst>

або в інформаційному збірнику в суді.

Телефонна "гаряча лінія" Вищої ради правосуддя

(044)481-06-26

вул. Студентська, 12-а, м. Київ, 04050.

Ви також можете скористатись безоплатною правовою допомогою. З інформацією щодо можливості і порядку її отримання Ви можете ознайомитися на стенді "Безоплатна правова допомога" або за посиланням

<https://www.lenaleid.gov.ua/ua>

Також Ви можете скористатись професійною правничою допомогою, обравши собі адвоката у реєстрі адвокатів за посиланням

<https://erau.uoba.org.ua/>

Важлива інформація

1) Для доступу до приписання суду візьміть із собою документ, що посвідчує Вашу особу (наприклад, паспорт).

2) Подання позовних заяв, клопотань, доказів, скарг, письмових зауважень та будь-яких інших документів, а також ознайомлення з матеріалами справи, отримання копії судового рішення/виконавчого листа здійснюється через загальну канцелярію суду (кабінет №... поверх),

Зразки заяв про ознайомлення з матеріалами справи, видачу копії судового рішення чи виконавчого листа та інструкціями із їх заповнення знаходяться під цим стендом або на сайті суду

<https://...>

Ознайомитись із текстом рішення суду Ви також можете в Єдиному державному реєстрі судових рішень за посиланням

<http://www.rejestr.court.gov.ua>

ВИКОНАННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ

1

Отримайте в суді копію рішення, що набрало законної сили, та виконавчий лист

2

Зверніться із заявою до державної виконавчої служби або приватного виконавця

Виконавчий лист або судовий наказ можуть бути пред'явлені до примусового виконання протягом 3 років.

Виконавчий лист або судовий наказ про стягнення періодичних платежів у справах про стягнення аліментів, відшкодування шкоди, загодяної внесковок каліцтва чи впадою ушкодження здоров'я, атрофі годувальника тощо може бути пред'явлено до виконання протягом усього періоду, на який присуджені платежі.

Орган державної виконавчої служби можна обрати за місцем проживання, перебування, роботи боржника або за місцезнаходження його майна. Перелік органів державної виконавчої служби можна знайти на сайті Міністерства юстиції України за посиланням:

minjust.gov.ua/str_ust_dsr

Приватного виконавця можна обрати за місцем проживання, перебування боржника – фізичної особи, за місцезнаходженням боржника – юридичної особи або за місцезнаходженням майна боржника. Перелік приватних виконавців можна знайти на сайті Міністерства юстиції України за посиланням:

gov.minjust.gov.ua

Приватний виконавець здійснює примусове виконання судових рішень, окрім:

- рішень про відібрання і передавання дитини, астанавлення побачення з нею або усунення перешкод у побаченні з дитиною;
- рішень, за якими боржником є держава, державні органи, Національний банк України, органи місцевого самоврядування;
- рішень, за якими боржником є юридична особа, примусова реалізація майна якої заборонена відповідно до закону;
- рішень, за якими стягувачами є держава, державні органи;
- рішень адміністративних судів та рішень Європейського суду з прав людини;
- рішень, які передбачають винесення дій щодо майна державної чи комунальної власності;
- рішень про виселення та вселення фізичних осіб;
- рішень про конфіскацію майна.

Ця публікація стала можлива завдяки підтримці американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми члена правосуддя. Подякуємо також, виконавці у даній публікації, на об'єктивне використання логотипа Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

(рекомендовано до розміщення в залах судових засідань у розмірі А3)

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ В ЗАЛІ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ

Правила поведінки в залі судових засідань

 Переведіть Ваш мобільний телефон у беззвучний режим

 Вставайте, коли входить та виходить суддя

 Підводьтеся, коли до Вас звертається суддя, стоячи відповідейте на запитання судді

 Звертайтеся до судді словами «Ваша честь»

 Ввічливо звертайтеся до учасників процесу та присутніх у залі судових засідань

 Виконуйте розпорядження головуючого судді

 Стоячи заслушуйте оголошення судового рішення

Під час судового засідання заборонено

- Голосно розмовляти
- Перешкоджати проведенню судового засідання, обмежувати права учасників процесу та присутніх у залі судових засідань
- Виявляти неповагу до суду
- Перебивати суддю та учасників процесу, коментувати їхні дії

У випадку порушення до Вас може бути застосовано:

ПОПЕРЕДЖЕННЯ

за порушення порядку або невиконання розпоряджень головуючого судді

ВИДАЛЕННЯ ІЗ ЗАЛИ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ

за повторне порушення порядку

ШТРАФ, ВИПРАВНІ РОБОТИ АБО АДМІНІСТРАТИВНИЙ АРЕШТ

за прояв неповаги до суду

Реалізація принципу гласності судового процесу

У відкритому судовому засіданні мають право бути присутніми будь-які особи.

- У відкритому судовому засіданні у цивільних, адміністративних, господарських справах та справах про адміністративні правопорушення:

ФОТОЗЙМКА

АУДИОЗАПИС

ВІДЕОЗАПИС

ТРАНСЛЯЦІЯ ОГОЛОШЕННЯ РІШЕННЯ

ТРАНСЛЯЦІЯ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ

ДОЗВОЛЕНО особам, присутнім в залі судового засідання

здійснюється лише на підставі ухвали суду

- У відкритому судовому засіданні у кримінальних справах:

СТЕНОГРАФУВАННЯ

АУДИОЗАПИС

ФОТОЗЙМКА

ВІДЕОЗАПИС

ТРАНСЛЯЦІЯ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ

ДОЗВОЛЕНО особам, присутнім в залі судового засідання

Із застосуванням стаціонарної апаратури допускається на підставі ухвали суду

Закрите судове засідання проводиться лише на підставі ухвали суду. У залі судових засідань можуть бути присутніми лише учасники судового процесу.

Увесь судовий процес або його частина може проводитися у закритому судовому засіданні у випадках, коли:

- обвинуваченим є неповнолітній;
- розглядається справа про злочин проти статеві свободи та статеві недоторканості особи;
- є необхідність запобігти розголошенню відомостей про особисте та сімейне життя чи обставин, які принижують честь і гідність особи;
- є необхідність збереження таємниці, що охороняється законом;
- є необхідність забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні;
- є необхідність забезпечення таємниці усновлення.

Для організації інтерв'ю, пресконференції та отримання коментарів керівництва суду та/або судді-свікера слід звертатися до прес-секретаря суду

 _____

 inbox@_____.court.gov.ua

Пн-чт _____

Пт _____

Перевіз: з _____ до _____

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

Безоплатна правова допомога

надається за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів та інших джерел. Безоплатна правова допомога буває первинна та вторинна.

Первинна правова допомога надається безоплатно всім особам та включає в себе:

- надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань;
- складення заяв, скарг (непроцесуального характеру).

Вторинна правова допомога надається безоплатно певній категорії осіб та включає в себе:

- захист;
- представництво інтересів осіб в судах, державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; складення процесуальних документів.

Право на вторинну правову допомогу мають:

- особи, чий середньомісячний дохід не перевищує двох розмірів прожиткового мінімуму;
- внутрішньо переміщені особи; особи, до яких застосовано адміністративне затримання або арешт;
- особи, які вважаються затриманими за кримінально-процесуальним законодавством;
- особи, стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою;
- особи, на яких поширюється дія Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту";
- ветерани війни, особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань;
- особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності або визнання особи недеєздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи;
- особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку;
- реабілітовані особи;
- особи, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі.

Для звернення за безоплатною правовою допомогою необхідно:

зателефонувати до Єдиного контактного центру за телефоном (безкоштовно)

☎ 0 800 213 103,

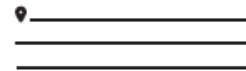
або звернутись до найближчого місцевого центру з надання безоплатної правової допомоги.

З повним переліком центрів надання безоплатної вторинної правової допомоги можна ознайомитись за посиланням

🌐 <https://court.gov.ua/legalaid>

Найближчий центр (біро) з надання безоплатної вторинної правової допомоги за адресою:

Документи для отримання безоплатної правової допомоги

Для отримання первинної правової допомоги Вам не потрібні жодні документи. Для отримання вторинної правової допомоги при собі варто мати документ, що посвідчує особу (паспорт), ідентифікаційний код та документ, що підтверджує Вашу приналежність до однієї з категорій, що має право на безоплатну вторинну правову допомогу.

Детальніше про документи, що підтверджують статус особи, що має право на вторинну правову допомогу – за посиланням*:

Детальніше про безоплатну правову допомогу Ви можете дізнатися й на сайті Міністерства юстиції України за посиланням

🌐 https://minjust.gov.ua/legal_aid

*Щоб скористатись QR кодом, наведіть камеру Вашого смартфона в режимі "Камера" на зображення та перейдіть за посиланням.

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

СУДУ

1

Розклад роботи суду

Загальна канцелярія суду	кабінет № _____ ☎ _____	ПН-ЧТ ____-____-____ ____-____-____ ПТ ____-____-____ ____-____-____	1) приймання позовних заяв, клопотань, доказів, скарг, письмових зауважень та будь-яких інших документів. 2) надання загальної інформації щодо процедур надання послуг у приміщенні суду.
Цивільна канцелярія	кабінет № _____ ☎ _____	ПН-ЧТ ____-____-____ ____-____-____ ПТ ____-____-____ ____-____-____	1) надання інформації щодо цивільних і адміністративних справ. 2) ознайомлення з матеріалами цивільних та адміністративних справ (за винятком справ, які передано до архіву). 3) видача судових рішень, виконавчих листів по цивільних та адміністративним справам (за винятком справ, які передано до архіву).
Кримінальна канцелярія	кабінет № _____ ☎ _____	ПН-ЧТ ____-____-____ ____-____-____ ПТ ____-____-____ ____-____-____	1) надання інформації по кримінальних справах. 2) ознайомлення з матеріалами кримінальних справ (за винятком справ, які передано до архіву). 3) видача судових рішень по кримінальним справам (за винятком справ, які передано до архіву).
Адміністративна канцелярія	кабінет № _____ ☎ _____	ПН-ЧТ ____-____-____ ____-____-____ ПТ ____-____-____ ____-____-____	1) надання інформації по справам про адміністративні правопорушення. 2) ознайомлення з матеріалами справ про адміністративні правопорушення (за винятком справ, які передано до архіву). 3) видача судових рішень по справам про адміністративні правопорушення (за винятком справ, які передано до архіву).
Архів	кабінет № _____ ☎ _____	ПН-ЧТ ____-____-____ ____-____-____ ПТ ____-____-____ ____-____-____	1) ознайомлення з матеріалами справ, які передано до архіву. 2) видача копій судових рішень по справах, які передано до архіву.

2

За отриманням коментарів та погодженням інтерв'ю із керівництвом суду та суддями-спікерами слід звертатися до

Заступника керівника апарату суду кабінет № _____
 _____ ☎ _____ e-mail: _____

Відповідальна за проведення відеоконференції з якою особа: _____
 Судді-спікери: _____
 Прес-секретар суду: _____

3

Судді прийом громадян не ведуть Прийом громадян здійснюється керівництвом суду без попереднього запису у порядку черги.

Голова суду кабінет № _____
 _____ ☎ _____

Заступник Голови суду кабінет № _____
 _____ ☎ _____

Заступник Голови суду кабінет № _____
 _____ ☎ _____

Керівник апарату суду кабінет № _____
 _____ ☎ _____

Заступник керівника апарату суду кабінет № _____
 _____ ☎ _____

Заступник керівника апарату суду кабінет № _____
 _____ ☎ _____

https://_____ детальніше – на сайті суду

Ця публікація стала можливою завдяки фінансовій підтримці проекту, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Правосуддя». Політики, методи, висновки у цій публікації, не обов'язково відображають політику Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

- Приклади макетів інформаційних матеріалів, рекомендованих до друку у розмірі А4 в двох кольорових рішеннях

ОСОБИ, ЗВІЛЬНЕНІ ВІД СПЛАТИ СУДОВОГО ЗБОРУ

(під час розгляду справи в усіх судових інстанціях)

- 1) особи, які **страждають на психічні розлади та їхні представники** – у справах щодо спорів, пов'язаних з розглядом питань стосовно захисту прав і законних інтересів особи під час надання психіатричної допомоги
- 2) громадяни, які звернулися із заявою до суду щодо захисту прав та інтересів інших осіб (у випадках, передбачених законодавством)
- 3) **особи з інвалідністю внаслідок Другої світової війни та сім'ї воїнів (партизанів), які загинули чи пропали безвісти**, і прирівняні до них у встановленому порядку особи
- 4) **позивачі-громадяни, віднесені до 1 та 2 категорій постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи**
- 5) **особи з інвалідністю I та II груп, законні представники дітей з інвалідністю і недієздатних осіб з інвалідністю**
- 6) **виборці** – у справах про уточнення списку виборців
- 7) **військовослужбовці, військовозобов'язані та резервісти, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори** – у справах, пов'язаних з виконанням військового обов'язку, а також під час виконання службових обов'язків
- 8) **учасники бойових дій, постраждали учасники Революції Гідності, Герої України** - у справах, пов'язаних з порушенням їхніх прав
- 9) **фізичні особи** (крім суб'єктів підприємницької діяльності) – **кредитори**, які звертаються з грошовими вимогами до боржника щодо виплати заборгованості із заробітної плати, зобов'язань внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян, виплати авторської винагороди та аліментів, – після оголошення про порушення справи про банкрутство, а також після повідомлення про визнання боржника банкрутом
- 10) **органи місцевого самоврядування** – за подання заяви про визнання спадщини відумерлою
- 11) **засуджені до покарання у виді довічного позбавлення волі, позбавлення волі на певний строк та до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, а також особи, взяті під варту**, – у справах, пов'язаних із питаннями, які вирішуються судом під час виконання вироку відповідно до статті 537 КПК України, **у разі відсутності на їхніх особових рахунках коштів, достатніх для сплати судового збору**
- 12) **позивачі та заявники:**
 - у справах про **стягнення заробітної плати та поновлення на посаді**
 - у справах про відшкодування шкоди, заподіяної **каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я/смертю фізичної особи**
 - у справах про **стягнення аліментів**, збільшення їх розміру, оплату додаткових витрат на дитину, стягнення неустойки (пені) за прострочення сплати аліментів,

індексацію аліментів чи зміну способу їх стягнення

- у разі подання заяви щодо **видачі судового наказу про стягнення аліментів**
- у справах щодо спорів, пов'язаних з виплатою компенсації, поверненням майна, або з відшкодуванням його вартості громадянам, реабілітованим відповідно до **Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні»**
- за подання позовів щодо оскарження рішень Національної комісії з реабілітації у правовідносинах, що виникли на підставі **Закону України «Про реабілітацію жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років»**
- у справах про відшкодування матеріальних збитків, завданих внаслідок вчинення **кримінального правопорушення**
- у справах у порядку, визначеному **статтею 12 Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»**
- за подання позовів щодо спорів, пов'язаних з **наданням статусу учасника бойових дій** відповідно до пунктів 19, 20 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»
- у справах за позовами до держави-агресора Російської Федерації про відшкодування завданої майнової та/або моральної шкоди у зв'язку з **тимчасовою окупацією території України, збройною агресією, збройним конфліктом**, що призвели до вимушеного переселення з тимчасово окупованих територій України, загибелі, поранення, перебування в полоні, незаконного позбавлення волі або викрадення, а також порушення права власності на рухоме та/або нерухоме майно
- у справах за заявами про встановлення фактів, що мають юридичне значення, поданих **у зв'язку із збройною агресією, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією території України, надзвичайними ситуаціями природного чи техногенного характеру**, що призвели до вимушеного переселення з тимчасово окупованих територій України, загибелі, поранення, перебування в полоні, незаконного позбавлення волі або викрадення, а також порушення права власності на рухоме та/або нерухоме майно

Ця публікація стала можливою за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя». Погляди авторів, викладені у цій публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

Список осіб, щодо яких суд може прийняти рішення про

ВІДСТРОЧЕННЯ ТА РОЗСТРОЧЕННЯ СПЛАТИ СУДОВОГО ЗБОРУ, ЗМЕНШЕННЯ ЙОГО РОЗМІРУ АБО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ЙОГО СПЛАТИ

За клопотанням особи, враховуючи її майновий стан, суд може прийняти рішення про відстрочення/розстрочення/зменшення розміру/звільнення від сплати судового збору для наступних категорій позивачів:

- 1) фізичної особи, для якої розмір судового збору перевищує 5 відсотків розміру її доходу за попередній календарний рік
- 2) військовослужбовців
- 3) батьків, які мають дитину віком до чотирнадцяти років або дитину з інвалідністю, якщо інший з батьків ухиляється від сплати аліментів
- 4) одиноких матерів (батьків), які мають дитину віком до чотирнадцяти років або дитину з інвалідністю
- 5) членів малозабезпеченої чи багатодітної сім'ї
- 6) осіб, які діють в інтересах малолітніх чи неповнолітніх осіб та осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена
- 7) якщо предметом позову є захист соціальних, трудових, сімейних, житлових прав, відшкодування шкоди здоров'ю

Ця публікація стала можлива за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя». Погляди автора, викладені у даній публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ВРАХУВАННЯ ПРИ ВНЕСЕННІ ТА ПОВЕРНЕННІ ЗАСТАВИ

У разі постановлення ухвали про обрання запобіжного заходу у вигляді застави або тримання під вартою з визначенням розміру застави, для внесення застави Вам необхідно:

КРОК 1

Сплатіть вказану в ухвалі суду про обрання запобіжного заходу у вигляді застави суму застави у будь-яке відділення банку

Реквізити для сплати застави можна дізнатись у відповідній ухвалі суду чи знайти на сайті суду court.gov.ua у розділі «Громадянам».

Зверніть увагу, що у графі призначення платежу має бути обов'язково зазначено:

- 1) прізвище, ім'я, по-батькові та дата народження особи, за яку вноситься застава
- 2) реквізити судового рішення, на підставі якого вноситься застава
- 3) прізвище, ім'я, по-батькові особи, яка вносить заставу (заставодавця)

Приклад: «Застава за Петренка Петра Петровича, 19.07.1978 р.н., ухвала _____ суду від 12.02.2019р у справі №757/45858/19, від заставодавця Нестеренка Івана Івановича».

КРОК 2

Підготуйте заяву до Територіального управління державної судової адміністрації України в місті Києві про отримання підтвердження внесення застави.

Зразок заяви міститься в інформаційному збірнику в суді або на сайті суду у розділі «Громадянам».

КРОК 3

Підпишіть заяву про отримання підтвердження внесення застави із зазначенням дати підписання, Вашого прізвища та ініціалів.

КРОК 4

Додайте до заяви наступні документи:

- оригінал платіжного документа, що підтверджує факт внесення коштів як застави
- завірену судом копію ухвали слідчого судді (суду) про застосування запобіжного заходу у вигляді застави
- копію документів на представництво (в разі, якщо з такою заявою звертається представник)

КРОК 5

Подайте заяву з усіма додатками до Територіального управління державної судової адміністрації України в _____

КРОК 6

За інформацією щодо розгляду Вашої заяви слід звертатися до Територіального управління державної судової адміністрації України в _____ за номером телефону:

або за номером Єдиного Контакт-центру судової влади України

0-800-501-492

У разі прийняття рішення судом про повернення застави, Вам необхідно:

КРОК 1

Отримайте рішення суду, в якому міститься рішення про повернення застави

КРОК 2

Підготуйте відповідну заяву до Територіального управління державної судової адміністрації України в місті Києві про повернення застави.

Зразок заяви міститься в інформаційному збірнику в суді або на сайті суду у розділі «Громадянам».

КРОК 3

Отримайте довідку з банку щодо реквізитів рахунку заставодавця, на який будуть повернуті грошові кошти

КРОК 4

Додайте до заяви наступні документи:

- завірену судом копію судового рішення, у якому зазначено про повернення суми застави
- копію платіжного документа, що підтверджує факт внесення коштів як застави;
- копію паспорту та ідентифікаційного коду заставодавця (засвідчені особистим підписом)
- оригінал довідки з банку з повними реквізитами для перерахунку коштів на необхідний рахунок
- копію документів на представництво (в разі, якщо з такою заявою звертається представник)

Врахуйте, що кошти повертаються лише на рахунок тієї особи, яка внесла заставу.

КРОК 5

За інформацією щодо розгляду Вашої заяви слід звертатися до Територіального управління державної судової адміністрації України в _____ за номером телефону:

або за номером єдиного Контакт-центру судової влади України:

Ця публікація стала можлива за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя». Погляди авторів, викладені у даній публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ВРАХУВАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЗАЯВИ ПРО УСУНЕННЯ НЕДОЛІКІВ

У разі отримання ухвали про залишення Вашої позовної заяви без руху, Ви маєте право усунути недоліки, зазначені у такій ухвалі.

Для прикладу, серед найчастіших недоліків зустрічаються:

- несплата судового збору або сплата його у неповному розмірі
- відсутність усіх реквізитів у позовній заяві
- відсутність необхідної кількості копій документів для сторін

Для усунення недоліків Вам необхідно вжити наступних кроків.

КРОК 1

Усуньте усі недоліки протягом строку, що вказаний в ухвалі

Пам'ятайте, що у випадку несвоєчасного усунення недоліків, позовна заява буде залишена без розгляду.

Якщо Ви не встигли усунути недоліки з поважних причин (наприклад, несвоєчасне отримання ухвали про залишення без руху, хвороба), то в заяві про усунення недоліків необхідно просити суд поновити строк на усунення недоліків.

КРОК 2

Підготуйте заяву про усунення недоліків та додайте до неї усі документи, які підтверджують усунення недоліків.

При написанні заяви про усунення недоліків самостійно Ви можете скористатися зразками, що містяться на сайті суду у розділі «Громадянам».

КРОК 3

Подайте заяву про усунення недоліків з усіма додатками до суду:

ЧЕРЕЗ ЗАГАЛЬНУ КАНЦЕЛЯРІЮ СУДУ

- 1) зробіть додаткову копію заяви про усунення недоліків для представлення відмітки про прийняття судом такої заяви
- 2) візьміть з собою документ, що посвідчує Вашу особу (наприклад, паспорт)

НАПРАВТЕ ПОШТОЮ (рекомендованим листом із повідомленням про вручення та заповненим описом вкладення)

Зберігайте:

- один екземпляр опису з відміткою поштового відділення
- квитанція про оплату поштового відправлення та
- повідомлення про вручення, яке надійде Вам поштою пізніше

КРОК 6

За інформацією щодо розгляду Вашої заяви слід звертатися до канцелярії суду,

або за номером Контакт-центру судової влади України:

0-800-501-492.

Ця публікація стала можлива за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Новоє правосуддя». Погляди авторів, викладені у даній публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ВРАХУВАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ПОЗОВНОЇ ЗАЯВИ

(на прикладі цивільного позову)

КРОК 1

Вкажіть найменування суду, до якого подасте заяву – _____

КРОК 2

Зазначте відомості про Вас

ФІЗИЧНА ОСОБА	ЮРИДИЧНА ОСОБА
Ваше прізвище, ім'я, по-батькові _____	повне найменування _____
адреса Вашого місця проживання чи перебування та поштовий індекс _____	адреса місцезнаходження та поштовий індекс _____
Ваш ідентифікаційний код (РНОКПП) або номер і серію паспорта (якщо Ви відмовилися від присвоєння РНОКПП) _____	код ЄДРПОУ _____
Ваш номер телефону _____	номер телефону; офіційна електронна адреса та адреса електронної пошти (або вказати про їх відсутність)
Ваша електронна пошта (або зазначити про її відсутність) _____	

КРОК 3

Зазначте відомості про усіх відповідачів та третіх осіб

ФІЗИЧНА ОСОБА	ЮРИДИЧНА ОСОБА
прізвище, ім'я, по-батькові _____	повне найменування _____
адреса місця проживання чи перебування сторони та поштовий індекс _____	адреса місцезнаходження та поштовий індекс _____
Ідентифікаційний код (РНОКПП) сторони або номер і серію паспорта (або зазначте, що такі відомості Вам невідомі) _____	код ЄДРПОУ _____
номер телефону (або зазначте, що такі відомості Вам невідомі) _____	номер телефону (або зазначте, що такі відомості Вам невідомі) _____
офіційна електронна адреса та електронна пошта (або зазначте, що такі відомості Вам невідомі) _____	офіційна електронна адреса та адреса електронної пошти (або зазначте, що такі відомості Вам невідомі) _____

КРОК 4

Вкажіть про що саме Ваша позовна заява та викладіть обставини справи

Наприклад: «Позовна заява про розірвання шлюбу». Викладаючи обставини, зазначайте про докази, які їх підтверджують.

КРОК 5

Зазначте ціну позову або вкажіть про те, що позов має немайновий характер

Якщо позов має майновий характер, то ціна визначається через вартість оспорюваного майна, розмір грошових коштів, що стягуються, вартість інших майнових вимог тощо.

КРОК 6

Зазначте відомості про вжиття заходів досудового врегулювання спору, заходів забезпечення доказів або позову до подання позовної заяви (або зазначте, що такі заходи не проводилися).

КРОК 7

Зазначте попередній (орієнтовний) розрахунок суми судових витрат, які Ви понесли і які очікуєте понести у зв'язку із розглядом справи судом. Якщо Ви звільнені від сплати судового збору, то зазначте про це з описом підстави звільнення від сплати судового збору.

КРОК 8

Вкажіть підтвердження про те, що Вами не подано іншого позову (позовів) до цього ж відповідача (відповідачів) з тим самим предметом та з тих самих підстав.

КРОК 9

Зазначте Ваші позовні вимоги (про що Ви просите суд)

Якщо Ви подаєте позовну заяву, у якій вказано декілька відповідачів, то зазначте позовні вимоги відносно кожного відповідача.

КРОК 10

Вкажіть перелік документів та інших доказів, що додаються до позовної заяви. Якщо у Вашому позові оспорується сума або висловлюється прохання стягнути певну суму, додайте до позовної заяви обґрунтований розрахунок таких сум

Приклад

№	Найменування документу та інших доказів	Кількість аркушів	Подається оригінал/копія	Наявність у Позивача оригіналу (так/ні)
	Квитанція про сплату судового збору за подання позовної заяви	1	оригінал	ні
	Копія довідки про заборгованість із заробітної плати	1	копія	так
	Копія колективного договору	10	копія	ні

КРОК 11

Підпишіть позовну заяву із зазначенням дати підписання та Вашого прізвища та ініціалів.

Ця публікація стала можлива за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя». Погляди авторів, викладені у даній публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

ТАБЛИЦЯ ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ПІДСУДНОСТІ ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ

I. Підсудність справ за вибором позивача

№ п/п	Категорія справи	Суди, в які можна звертатись позивач
1	Позови про стягнення аліментів, збільшення їх розміру, оплати додаткових витрат на дитину, стягнення неустойки (пені) за прострочення сплати аліментів, індексацію аліментів, зміну способу їх стягнення, про визнання батьківства відповідача	1) За зареєстрованим місцем проживання або перебування відповідача 2) За зареєстрованим місцем проживання або перебування позивача
2	Позови, що виникають з трудових правовідносин	1) За зареєстрованим місцем проживання або перебування відповідача 2) За зареєстрованим місцем проживання або перебування позивача
3	Позови про розірвання шлюбу	1) За зареєстрованим місцем проживання або перебування відповідача 2) За зареєстрованим місцем проживання або перебування позивача (якщо на його утриманні є малолітні або неповнолітні діти або якщо він не може за станом здоров'я чи з інших поважних причин виїхати до місця проживання відповідача) 3) За домовленістю подружжя справа може розглядатися за зареєстрованим місцем проживання чи перебування будь-кого з них
4	Позови про відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, чи шкоди, заподіяної внаслідок вчинення злочину	1) За місцезнаходженням, місцем проживання або перебування відповідача 2) За зареєстрованим місцем проживання або перебування позивача 3) За місцем заподіяння шкоди
5	Позови, пов'язані з відшкодуванням шкоди, заподіяної особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду	1) За місцезнаходженням відповідача 2) За місцем проживання або перебування позивача

№ п/п	Категорія справи	Суди, в які можна звертатись позивач
6	Позови про захист прав споживачів	1) За місцезнаходженням, місцем проживання або перебування відповідача 2) За зареєстрованим місцем проживання або перебування позивача 3) За місцем заподіяння шкоди чи виконання договору
7	Позови про відшкодування шкоди, заподіяної майну фізичних або юридичних осіб	1) За місцезнаходженням, зареєстрованим місцем проживання або перебування відповідача 2) За місцем заподіяння шкоди
8	Позови, що виникають із діяльності філії або представництва юридичної особи	1) За місцезнаходженням юридичної особи, якій належить філія або представництво 2) За місцезнаходженням філії або представництва
9	Позови, що виникають із договорів, у яких зазначено місце виконання або виконувати які через їх особливість можна тільки в певному місці	1) За місцезнаходженням, зареєстрованим місцем проживання або перебування відповідача 2) За місцем виконання цих договорів
10	Позови до відповідача, місце реєстрації проживання або перебування якого невідоме	1) За місцезнаходженням майна відповідача 2) За останнім відомим зареєстрованим місцем проживання або перебування відповідача 3) За останнім відомим місцем постійного заняття (роботи) відповідача
11	Позови до відповідача, який не має в Україні місця проживання чи перебування	1) За місцезнаходженням майна відповідача 2) За останнім відомим зареєстрованим місцем проживання чи перебування відповідача в Україні
12	Позови про відшкодування шкоди, заподіяної зіткненням суден, а також про стягнення сум винагороди за рятування на морі Позови до стягувача про визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню, або про повернення стягненого за виконавчим написом нотаріуса	1) За місцезнаходженням, зареєстрованим місцем проживання або перебування відповідача 2) За місцезнаходженням судна відповідача 3) За місцезнаходженням порту реєстрації судна відповідача

№ п/п	Категорія справи	Суди, в які можна звертатись позивач
13	Позови до стягувача про визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню, або про повернення стягненого за виконавчим написом нотаріуса	1) За місцезнаходженням, зареєстрованим місцем проживання або перебування відповідача 2) За місцем виконання виконавчого напису нотаріуса
14	Позови Міністерства юстиції України на підставі міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, в інтересах і за довіреністю позивача, який не має в Україні зареєстрованого місця проживання чи перебування	1) За місцезнаходженням, зареєстрованим місцем проживання або перебування відповідача 2) За місцезнаходженням міністерства або його територіальних органів
15	Позови про відшкодування збитків, спричинених заходами забезпечення позову	1) За місцезнаходженням, зареєстрованим місцем проживання або перебування відповідача 2) За місцем застосування заходів забезпечення позову (до суду, який застосував відповідні заходи)
16	Позови до кількох відповідачів, які проживають або знаходяться в різних місцях	1) За зареєстрованим місцем проживання або місцезнаходженням одного з відповідачів за вибором позивача
17	Позови про захист порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб (в тому числі про відшкодування шкоди, завданої внаслідок обмеження у здійсненні права власності на нерухоме майно або його знищення, пошкодження) у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією території України, надзвичайними ситуаціями природного чи техногенного характеру	1) За місцезнаходженням, зареєстрованим місцем проживання або перебування відповідача 2) За зареєстрованим місцем проживання або перебування позивача

II. Виключна підсудність

№ п/п	Категорія справи	Суди, в які можна звертатись позивач
1	Позови, що виникають із приводу нерухомого майна	За місцезнаходженням майна або основної його частини (якщо пов'язані між собою позовні вимоги пред'явлені одночасно щодо декількох об'єктів нерухомого майна, спір розглядається за місцезнаходженням об'єкта, вартість якого є найвищою).
2	Позови про зняття арешту з майна	За місцезнаходженням цього майна або основної його частини
3	Позови кредиторів спадкодавця, що подаються до прийняття спадщини спадкоємцями	За місцезнаходженням спадкового майна або основної його частини.
4	Позови до перевізників, що виникають з договорів перевезення вантажів, пасажирів, багажу, пошти	За місцезнаходженням перевізника.
5	Справи про арешт судна, що здійснюється для забезпечення морської вимоги	За місцезнаходженням морського порту України, в якому перебуває судно або до якого прямує, або порту реєстрації судна.
6	Зустрічний позов та позов третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги	Пред'являються в суді за місцем розгляду первісного позову (це правило не застосовується, коли відповідно до інших визначених правил виключної підсудності такий позов має розглядатися іншим судом, ніж тим, що розглядає первісний позов).
7	У випадку об'єднання позовних вимог щодо укладання, зміни, розірвання і виконання правочину з вимогами щодо іншого правочину, укладеного для забезпечення основного зобов'язання	За місцезнаходженням відповідача, який є стороною основного зобов'язання.

Ця публікація стала можливою за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Новоє правосуддя». Погляди авторів, викладені у даній публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

ТАБЛИЦЯ ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ПІДСУДНОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ

I. Підсудність справ за вибором позивача

№ п/п	Категорія справи	Суди, в які можна звертатись позивач
1	Адміністративні справи з приводу оскарження індивідуальних актів	1) За зареєстрованим місцем проживання (перебування, знаходження) особи-позивача (якщо позивач не має місця проживання (перебування) в Україні, тоді справу вирішує адміністративний суд за місцезнаходженням відповідача) 2) За місцезнаходженням відповідача, крім випадків, визначених Кодексом адміністративного судочинства України
2	Адміністративні справи з приводу оскарження дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, які прийняті (вчинені, допущені) стосовно конкретної фізичної чи юридичної особи (їх об'єднань)	1) За зареєстрованим місцем проживання (перебування, знаходження) особи-позивача (якщо позивач не має місця проживання (перебування) в Україні, тоді справу вирішує адміністративний суд за місцезнаходженням відповідача) 2) За місцезнаходженням відповідача, крім випадків, визначених Кодексом адміністративного судочинства України
3	У разі невизначеності Кодексом адміністративного судочинства України територіальної підсудності адміністративної справи.	1) За вибором позивача

II. Виключна підсудність

№ п/п	Категорія справи	Суди, в які можна звертатись позивач
1	Адміністративні справи з приводу оскарження нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, міністерства чи іншого центрального органу виконавчої влади, Національного банку України чи іншого суб'єкта владних повноважень, повноваження якого поширюються на всю територію України	Вирішуються окружним адміністративним судом, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ.
2	Адміністративні справи з приводу оскарження рішень Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель та рішень у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання, адміністративні справи за позовом Антимонопольного комітету України у сфері державної допомоги	Вирішуються окружним адміністративним судом, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ.
3	Адміністративні справи, відповідачем у яких є дипломатичне представництво чи консульська установа України, їх посадова чи службова особа	Вирішуються окружним адміністративним судом, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ.
4	Адміністративні справи про анулювання реєстраційного свідоцтва політичної партії, про заборону (примусовий розпуск, ліквідацію) політичної партії	Вирішуються окружним адміністративним судом, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ.
5	Адміністративні справи з приводу оскарження рішень суб'єктів владних повноважень, прийнятих на контрольних пунктах в'їзду (виїзду) на тимчасово окуповану територію, їхніх дій або бездіяльності	Вирішуються адміністративним судом за місцем знаходження відповідного контрольного пункту.

Ця публікація стала можливою за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя». Погляди авторів, викладені у даній публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

СТАВКИ СУДОВОГО ЗБОРУ

I. За подання позовної заяви

- майнового характеру, яку подано

Юридичною особою	Фізичною особою/Фізичною особою-підприємцем
1,5% ціни позову, але не менше 1921 грн і не більше 672350 грн (при поданні позову до загального суду)	1% ціни позову, але не менше 768,40 грн та не більше 9605 грн (при поданні позову до загального або адміністративного суду)
1,5% ціни позову, але не менше 1921 грн і не більше 19210 грн (при поданні позову до адміністративного суду)	

- немайнового характеру (до загального або адміністративного суду), яку подано

Юридичною особою/Фізичною особою-підприємцем	Фізичною особою
1921 грн	768,40 грн

- у спрах при розірванні шлюбу

заяви про розірвання шлюбу	заяви про поділ майна при розірванні шлюбу
768,40 грн	1% ціни позову, але не менше 768,40 грн та не більше 5763 грн

- про захист честі та гідності фізичної особи, ділової репутації фізичної або юридичної особи, а саме:

позовної заяви немайнового характеру	позовної заяви про відшкодування моральної шкоди
768,40 грн	1,5% ціни позову, але не менше 1921 грн

II. За подання заяв про перегляд судових рішень

За подання апеляційної скарги

За подання касаційної скарги

на рішення суду; заяви про приєднання до апеляційної скарги на рішення суду; апеляційної скарги на судовий наказ, заяви про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами	касаційної скарги на рішення суду; заяви про приєднання до касаційної скарги на рішення суду
150% ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги	200% ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги в розмірі оспорюваної суми
на ухвалу суду; заяви про приєднання до апеляційної скарги на ухвалу суду у цивільному процесі	на ухвалу суду; заяви про приєднання до касаційної скарги на ухвалу суду у цивільному процесі
Юридичною особою/фізичною особою-підприємцем 1921 грн Фізичною особою 384,20 грн	
на ухвалу суду; заяви про приєднання до апеляційної скарги на ухвалу суду в адміністративному процесі	на ухвалу суду; заяви про приєднання до касаційної скарги на ухвалу суду в адміністративному процесі
1921 грн	

III. За подання різного роду заяв

Подані до загального суду

заяви про видачу судового наказу	192,10 грн
заяви про скасування судового наказу	96,05 грн
заяви про скасування тимчасового обмеження фізичної особи у праві виїзду за межі України	384,20 грн
• заяви у справах окремого провадження • заяви про забезпечення доказів або позову • заяви про перегляд заочного рішення • заяви про скасування рішення третейського суду (міжнародного комерційного арбітражу) • заяви про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду (міжнародного комерційного арбітражу) • заяви про видачу виконавчого документа на підставі рішення іноземного суду • заяви про роз'яснення судового рішення • заяви про сприяння третейському суду (міжнародному комерційному арбітражу) в отриманні доказів	Юридичною особою/ фізичною особою-підприємцем 960,50 грн Фізичною особою 384,20 грн

Подані до адміністративного суду

• заяви про забезпечення доказів або позову • заяви про видачу виконавчого документа на підставі рішення іноземного суду • заяви про зміну чи встановлення способу, порядку і строку виконання судового рішення	576,30 грн

IV. За видачу судами документів

за повторну видачу копії судового рішення	5,76 грн (за один аркуш)
за видачу в електронному вигляді копії технічного запису судового засідання	57,63 грн
за виготовлення копії судового рішення у разі, якщо особа, яка не бере (не брала) участі у справі, якщо судові рішення безпосередньо стосується її прав, свобод, інтересів чи обов'язків	5,76 грн (за один аркуш)
за виготовлення копій документів, долучених до справи	5,76 грн (за один аркуш)

Ця публікація стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нові правосуддя». Погляди авторів, викладені у даній публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ВРАХУВАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ АПЕЛЯЦІЙНОЇ СКАРГИ (У ЦИВІЛЬНІЙ СПРАВІ)

Зазначте найменування апеляційного суду, до якого подається апеляційна скарга

Апеляційна скарга подається:

На судові рішення, ухвалені _____ судом _____ у цивільно-муніципальному процесі	безпосередньо до _____ апеляційного суду _____
На судові рішення, ухвалені _____ судом _____ в адміністративному процесі	безпосередньо до _____ апеляційного адміністративного суду _____
У кримінальному процесі: 1) на судові рішення, ухвалені _____ судом _____	До _____ апеляційного суду через _____ суд _____ _____
2) на ухвали слідчого судді _____ судом _____	безпосередньо до _____ апеляційного суду _____
На постанови у справі про адміністративне правопорушення, винесені _____ судом _____	До _____ апеляційного суду через _____ суд _____ _____

Прізвище, ім'я, по-батькові особи, яка подає апеляційну скаргу (найменування для юридичної особи), реєстраційний номер облікової картки платника податків (код ЄДРПОУ для юридичних осіб), адреса, поштовий індекс, номери засобів зв'язку та електронної пошти, офіційна електронна адреса

Особа,
яка подає скаргу
(позивач у справі):

Наприклад:
Петренко Петро Петрович,
вул. Оноре де Бальзака, буд. 424, кв. 568, м. Київ, 02064
РНОКПП 1234567890,
тел.: (044) 000-00-00,
електронна пошта: petrenko@gmail
офіційна електронна адреса та інші засоби зв'язку відсутні

Прізвище, ім'я, по-батькові представника, адреса, поштовий індекс, номер засобу зв'язку, адреса електронної пошти, якщо такі є

Така інформація наводиться в разі, якщо скаргу від імені сторони чи третьої особи, заявника чи заінтересованої особи подає представник.

Представник:

Наприклад:
Степаненко Степан Степанович, який проживає за адресою: просп.
В. Маяковського, буд. 896, кв. 658, м. Київ, 02064, тел. (044) 111-11-
11, електронна пошта: stepanenko@gmail.com

Прізвище, ім'я, по-батькові (найменування для юридичної особи) осіб, які беруть участь у справі, адреса, поштовий індекс, номери засобів зв'язку та електронної пошти, офіційна електронна адреса (якщо такі відомі особі, яка подає апеляційну скаргу)

Відповідач:

Наприклад:
Романенко Роман Романович,
вул. Радунська, буд. 890, кв. 902, м. Київ, 02064
РНОКПП 1234567890, тел.: (044)-222-22-22,
електронна пошта: romanenko@gmail.com
офіційна електронна адреса та інші засоби зв'язку невідомі

Назва документа із зазначенням судового рішення, що оскаржується

Наприклад:
АПЕЛЯЦІЙНА СКАРГА
на рішення Деснянського районного суду міста Києва від 18.10.2019
року у справі № 754/43897/19 за позовом Петренка П.П. до Романен-
ка Р.Р. про стягнення заборгованості

Обґрунтування апеляційної скарги та вимоги особи, яка подає апеляційну скаргу, та їх обґрунтування

Тут потрібно детально описати, в чому саме полягає незаконність та/або неправильність судового рішення. У разі необхідності дослідження нових доказів потрібно обґрунтувати, чому неможливо було подати такі докази під час розгляду справи в суді першої інстанції. Далі після слова «прошу» слід навести вимоги щодо судового рішення, що оскаржується.

Наприклад:

- скасувати судові рішення повністю або частково і ухвалити у відповідній частині нове рішення або змінити рішення
- скасувати судові рішення повністю або частково і у відповідній частині закрити провадження у справі повністю або частково або залишити позовну заяву без розгляду повністю або частково
- скасувати судові рішення і направити справу для розгляду до іншого суду першої інстанції за встановленою підсудністю
- скасувати ухвалу, що перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направити справу для продовження розгляду до суду першої інстанції
- скасувати ухвалу про відкриття провадження у справі і прийняти постанову про направлення справи для розгляду до іншого суду першої інстанції за встановленою підсудністю

УВАГА : в апеляційній скарзі має бути зазначена дата отримання копії судового рішення суду першої інстанції, що оскаржується

Процесуальні клопотання (в разі необхідності)

За потреби скаржник має право у скарзі заявити необхідні клопотання.

Наприклад, про:

- поновлення пропущеного строку для апеляційного оскарження рішення / ухвали суду першої інстанції
- звільнення від сплати судового збору, зменшення його розміру або розстрочення чи відстрочення сплати
- призначення судової експертизи
- забезпечення позову
- витребування нових доказів
- виклик свідка тощо

Клопотання мають бути обґрунтовані і конкретні. Наприклад, заявляючи клопотання про виклик свідка, слід зазначити, які обставини він може підтвердити, його повне ім'я та місце проживання чи роботи.

Якщо Ви звільнені від сплати судового збору відповідно до закону, то зазначте в скаргі підстави звільнення.

Перелік матеріалів, що додаються до апеляційної скарги

Після слова «додатки» наводиться перелік документів та інших матеріалів, що додаються до апеляційної скарги. До апеляційної скарги слід додати:

- 1)** довіреність або інший документ, що посвідчує повноваження представника, якщо апеляційна скарга подана представником і ці документи раніше не подавалися;
- 2)** копії скарги та доданих письмових матеріалів відповідно до кількості учасників справи;
- 3)** документи, що підтверджують сплату судового збору у встановлених порядку і розмірі, або документи, які підтверджують підстави звільнення від сплати судового збору відповідно до закону;
- 4)** докази, що підтверджують дату отримання копії оскаржуваного судового рішення суду першої інстанції (за наявності).

Дата, підпис та прізвище, ініціали особи, яка підписала скаргу

Апеляційна скарга має бути підписана особою, яка її подає, або її представником із зазначенням дати підписання.

Способи подання апеляційної скарги:

ПОДАТИ ЧЕРЕЗ ЗАГАЛЬНУ КАНЦЕЛЯРІЮ СУДУ

- 1)** зробіть додаткову копію апеляційної скарги для проставлення відмітки про прийняття судом апеляційної скарги
- 2)** візьміть з собою документ, що посвідчує Вашу особу (наприклад, паспорт)
- 3)** подайте апеляційну разом з усіма додатками до загальної канцелярії суду у години її роботи:

Деснянський районний суд міста Києва – *кабінет № 49*

пн-чт: 09:00 - 13:00 та 13:45 - 18:00

пт: 09:00 - 13:00 та 13:45 - 16:45

 _____ апеляційний суд – кабінет № _____

ПН-ЧТ: __:__ - __:__ та __:__ - __:__

ПТ: __:__ - __:__ та __:__ - __:__

 _____ апеляційний адміністративний суд – кабінет № _____

ПН-ЧТ: __:__ - __:__ та __:__ - __:__

ПТ: __:__ - __:__ та __:__ - __:__

У Вас має залишитися примірник апеляційної скарги із відміткою:

- штампом суду
- датою прийняття апеляційної скарги
- підписом працівника канцелярії, який прийняв Вашу апеляційну скаргу

НАДІСЛАТИ ПОШТОЮ

- 1) відправте до суду документи рекомендованим листом із повідомленням про вручення та заповненим описом

У Вас має залишитися:

- один екземпляр опису з відміткою поштового відділення
- квитанція про оплату поштового відправлення

Після вручення листа суду Вам поштою надійде повідомлення про вручення

Ця публікація стала можливою за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя». Погляди авторів, викладені у даній публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

- Приклади макетів інформаційних матеріалів, рекомендованих до друку у форматі буклетів у двох кольорових рішеннях

Як стати присяжним?

- 1) Зверніться до місцевої ради із заявою про включення Вас до списку присяжних (саме органи місцевого самоврядування формують списки потенційних присяжних)
- 2) Якщо Ви відповідаєте встановленим у законі вимогам до присяжних, місцева рада своїм рішенням включити Вас до списку присяжних
- 3) Список присяжних направляється у відповідний суд
- 4) Автоматизована система документообігу обирає присяжних для розгляду конкретної справи
- 5) Присяжний зобов'язаний вчасно з'явитись для розгляду конкретної справи за запрошенням суду

Залишились питання?

☎ 0 800 501 492

«Гаряча» телефонна лінія Державної судової адміністрації України.

Більше інформації про інститут присяжних на сайті Державної судової адміністрації України.

🌐 https://dsa.court.gov.ua/dsa/inshe/prisagni_19

Ця публікація стала можлива за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя». Погляди авторів, викладені у даній публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

СУД ЗА УЧАСТІ ПРИСЯЖНИХ

Хто такі присяжні?

Присяжні – особи, які за їх згодою залучаються до вирішення певної категорії цивільних та кримінальних справ разом із суддею в суді першої інстанції.

Присяжні мають статус судді та на них поширюються гарантії незалежності і недоторканності суддів на час виконання ними обов'язків у суді.

Роботодавець зобов'язаний увільнити присяжного(у) від роботи на час виконання ними обов'язків в суді.

Гарантії присяжних на час виконання ними обов'язків у суді:

- зарахування часу виконання присяжними обов'язків у суді до трудового стажу
- збереження всіх гарантій та пільг за місцем роботи
- заборона звільнення присяжних з роботи або переведення на іншу роботу без їхньої згоди
- виплата винагороди за час, проведений в суді
- відшкодування витрат на проїзд, наймання житла, виплата добових
- застосування до присяжних заходів безпеки у разі потреби

Хто може бути присяжним?

- громадянин України
- від 30 до 65 років
- постійно проживає на території, на яку поширюється юрисдикція відповідного окружного суду
- володіє державною мовою

Не можуть бути присяжними:

- особи, визнані судом обмежено дієздатними чи недієздатними, або які мають хронічні психічні чи інші захворювання, що перешкоджають виконанню обов'язків присяжного;
- особи, які мають незняту чи непогашену судимість;
- особи, на яких протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення;
- народні депутати України, члени Кабінету Міністрів України, судді, прокурори, військовослужбовці, працівники правоохоронних органів, апаратів судів, державні службовці, адвокати, нотаріуси, посадові особи органів місцевого самоврядування, члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів, Вищої ради правосуддя.

До розгляду яких справ залучаються присяжні?

ЦИВІЛЬНІ СПРАВИ

1 суддя + 2 присяжних

Розглядають справи про:

- обмеження, поновлення цивільної дієздатності особи або визнання недієздатною;
- визнання особи безвісно відсутньою чи померлою;
- усиновлення;
- надання особі психіатричної допомоги;
- примусову госпіталізацію особи до протитуберкульозного закладу;

КРИМІНАЛЬНІ СПРАВИ

2 судді + 3 присяжних

(три основних та два запасних присяжних)

Розглядають справи про злочини, за вчинення яких передбачено покарання у виді довічного позбавлення волі.

Обмежувальний припис

Це встановлений у судовому порядку захід тимчасового обмеження прав чи покладення обов'язків на особу, яка вчинила домашнє насильство, спрямований на забезпечення безпеки постраждалої особи.

Звернутись до суду для отримання обмежувального припису може безпосередньо особа, що є постраждалою від домашнього насильства або її представники. Якщо насильство було вчинено щодо дитини – її батьки або інші законні представники.

Як звернутись до суду для отримання обмежувального припису?

Для отримання припису необхідно заповнити заяву. Вона обов'язково має містити наступні реквізити:

- 1) Повне найменування суду, до якого звертається особа.
- 2) ПІБ заявника із зазначенням адреси проживання, індексу та усіх відомих засобів зв'язку (телефон, адреса електронної скриньки).
- 3) Опис обставин, що свідчать про необхідність видачі обмежувального припису та докази на їх підтвердження (за наявності).

Строк розгляду судом заяви – не більше 72 годин.

Вартість – безкоштовно (судовий збір не сплачується).

Можливий строк дії – від 1 до 6 місяців (з можливістю продовження не більше ніж на 6 місяців).

З детальною інформацією щодо протидії домашнього насильства Ви можете ознайомитися на сайті Координаційного центру з надання безоплатної правової допомоги за посиланням:

Ця публікація стала можлива за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя». Погляди авторів, викладені у даній публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

ПРОТИДІЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Що таке домашнє насильство?

– діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, а також погрози вчинення таких дій.

Форми домашнього насильства

ФІЗИЧНЕ

ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побой, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпечі, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

ПСИХОЛОГІЧНЕ

словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи.

СЕКСУАЛЬНЕ

будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини

незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності.

ЕКОНОМІЧНЕ

умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборона працювати та навчатися, примушування до праці.

Як протидіяти домашньому насильству?

Для нейтралізації кривдника Ви можете викликати поліцію за телефоном **102** або звернутися особисто до райвідділу та написати заяву. Правоохоронці можуть, зокрема, винести кривднику терміновий заборонний припис, надати пораду щодо подальших дій та наявних надавачів послуг.

Ви також можете зателефонувати за номером безкоштовної Національної гарячої лінії з попередження домашнього насильства.

☎ **0-800-500-3-35**, або

☎ **386** (з мобільного).

або зателефонувати до Координаційного центру з надання безоплатної правової допомоги

☎ **(044) 486-71-06**

або перейдіть за посиланням

✨ <https://rozirvykolo.org/kudi-zvernutisya/>

Законодавством передбачено спеціальні заходи протидії домашньому насильству: терміновий заборонний припис кривднику; обмежувальний припис кривднику.

Заборонний припис

У разі безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи з метою негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення за заявою постраждалої особи, а також за власною ініціативою працівник поліції вносить кривднику терміновий заборонний припис терміном до 10 днів, який може містити такі заходи: зобов'язати кривдника залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи, заборонити кривднику входити та перебувати в місці проживання (перебування) постраждалої особи та контактувати з нею в будь-який спосіб.

ВИРІШЕННЯ СПОРУ В ПРОЦЕСІ МЕДІАЦІЇ

Що таке медіація?

Медіація – це структурований процес переговорів конфліктуючих сторін за участю нейтрального посередника – медіатора, що допомагає сторонам самостійно знайти рішення, які будуть найкращими саме для їхньої ситуації та відповідатимуть інтересам всіх учасників конфлікту.

Ця публікація стала можлива за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя». Погляди авторів, викладені у даній публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

Хто такий медіатор?

Медіатор це спеціально підготовлений фахівець, який сприяє сторонам конфлікту в його врегулюванні, організовує та проводить медіацію.

Які конфлікти можна вирішити в процесі медіації?

Будь-який конфлікт, якщо його сторони хочуть спілкуватись в майбутньому, мають спільні цілі та коли не всі аспекти конфлікту можна врегулювати в судовому порядку.

Які переваги медіації?

ЕКОНОМІЯ ЧАСУ

медіація є швидшою за судовий процес.

ЗБЕРЕЖЕННЯ ВІДНОСИН

медіація відновлює повагу один до одного.

ГНУЧКІСТЬ

порядок і час проведення медіації встановлюється за домовленістю між сторонами та медіатором. Учасники можуть вийти з медіації у будь-який момент.

ЕФЕКТИВНІСТЬ

медіація спрямована на виявлення та задоволення інтересів всіх сторін конфлікту. Рішення за взаємною згодою приймають самі учасники конфлікту, що зумовлює високий ступінь їх добровільного виконання.

КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ

інформація, отримана під час медіації, не розголошується.

Чи зможу я за потреби в подальшому звернутись до суду для вирішення цього конфлікту?

Так, якщо медіація не виявиться успішною, або з інших причин все ж виникне потреба для врегулювання конфлікту в судовому порядку – Ви

зможете звернутись до суду. Крім цього варто знати, що медіація також можлива на будь-якій стадії судового провадження.

Як обрати медіатора?

Почніть з Реєстру медіаторів на сайті ГО «Національна асоціація медіаторів України», що об'єднує медіаторів з різних регіонів України.

Більше корисної інформації:

<http://namu.com.ua/ua/>

+38 (097) 497-47-97

Скористатись **безкоштовною послугою сімейної медіації** можна, звернувшись до Служби з питань дітей за місцем реєстрації дитини. Детальніше за телефоном чи на сайті ГО «Асоціація сімейних медіаторів України».

afmu.org@gmail.com

<http://afmu.org.ua/>

+38 (097) 009 24 24

Куди мені звернутись по деталі стосовно пробації?

За отриманням більш детальної інформації про пробацію звертайтеся до найближчого Центру пробації за адресою

 вул. Євгенія Сверстюка, 15
(5 поверх)

або ознайомитись
з інформацією
на веб-сайті*.

 <http://probation.gov.ua>

або звертайтеся за телефоном до
Державної установи «Центр
пробації»

 (044) 207-36-09

 shtab@probation.gov.ua

ДОСУДОВА ПРОБАЦІЯ

Ця публікація стала можлива за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя». Погляди авторів, викладені у даній публікації, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або Уряду Сполучених Штатів Америки.

Досудова пробація – це забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинуваченого, з метою прийняття судом рішення про міру його відповідальності.

Зазначена інформація відображається у **досудовій доповіді**, яка складається працівником органу пробації.

Щодо кого складається досудова доповідь?

- щодо особи, обвинуваченої у вчиненні злочину невеликої або середньої тяжкості, або тяжкого злочину, нижня межа санкції якого не перевищує 5 років позбавлення волі.
- щодо неповнолітнього обвинуваченого віком від 14 до 18 років незалежно від тяжкості вчиненого злочину, крім випадків, передбачених законом.

Що таке досудова доповідь?

Досудова доповідь про обвинуваченого долучається до матеріалів кримінального провадження та повинна містити:

- соціально-психологічну характеристику;
- оцінку ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення;
- висновок про можливість виправлення без обмеження волі або позбавлення волі на певний строк.

Хто ініціює складання досудової доповіді?

У підготовчому судовому засіданні суд за власною ініціативою або за клопотанням обвинуваченого, його захисника чи законного представника, чи за клопотанням прокурора вирішує питання щодо складання досудової доповіді, про що постановляє ухвалу із зазначенням строку підготовки такої доповіді.

З ким спілкуються для збору інформації для досудової доповіді?

Для підготовки досудової доповіді працівник пробації має право отримувати інформацію про обвинуваченого від підприємств, установ, організацій або уповноважених ними органів та від громадян. Він має право спілкуватися з найближчим оточенням обвинуваченого: рідними, друзями, колегами, іншими особами, які знайомі з ним, а також отримувати інформацію з інших джерел: матеріалів кримінального провадження, місця роботи, або навчання, проживання, тощо.

Обвинувачений має право брати участь у підготовці досудової доповіді, надавати представнику персоналу органу пробації інформацію, необхідну для підготовки такої доповіді, ознайомлюватися з текстом досудової доповіді, подавати свої зауваження та уточнення.